

Imię i Nazwisko

.....godzina dzień zajęć.....

Liczba punktów za część I/ na 20 możliwych
 Liczba punktów za część II/ na 30 możliwych
 Liczba punktów za część III/ na 50 możliwych
 Razem/ na 100 możliwych
 Ocena

Oceny według skali:	Celujący	98-100	dobry	77-84	mierny	50-60
	bardzo dobry	93-97	dostateczny +	69-76	niedostateczny	0-49
	dobry +	85-92	dostateczny	61-68		

CZĘŚĆ I

Zaznacz kółkiem **jedną właściwą odpowiedź** w punktach 1-3. Odpowiedz na pytania w punktach 4-10. UWAGA! Wszelkie poprawki anulują punkty za dane pytanie. Za każdą prawidłową odpowiedź w tej części uzyskuje się 2 punkty. UWAGA! Odpowiedź częściowa nie jest punktowana.

1. Co to są Interpolacje w kodyfikacji justyniańskiej ?

.....

2. Oblicz zachówek dla każdej z uprawnionych osób w następującej sytuacji: w 582 roku umiera Flavius Paulus pozostawiając po sobie przyrodniego brata oraz wnuczkę po zmarłej córce i wnuka po zmarłym synu. Uzasadnij krótko odpowiedź.

.....

3. Podaj, ile wynosił zachówek dla dwóch córek i dwóch wnuków po zmarłym synu w II w n.e.

.....

4. Wymień przesłanki zasiedzenia w prawie justyniańskim.

.....

5. Co oznacza zwrot *superficiis solo cedit*

.....

6. Co oznacza zwrot *lex retro non agit*?

.....

7. Wyjaśnij zasadę akcesoryjności zastawu

.....

8. Wymień wszystkich prawników powołanych w ustawie o cytowaniu z 426 r.

.....

9. Podaj cztery podziały rzeczy.

.....

10. Wyjaśnij pojęcie kazuálności czynności prawnej.

.....

.....

.....

.....

CZĘŚĆ II

W każdym z punktów od 11 do 20 **określ czy wypowiedź jest prawdziwa czy fałszywa wpisując odpowiednio TAK lub NIE** przy każdej odpowiedzi. W każdym pytaniu tej części można uzyskać 1 pkt za dwie odpowiedzi poprawne i 3 pkty jeśli wszystkie odpowiedzi są prawidłowe. UWAGA! Wszelkie poprawki anulują punkty za dane pytanie.

11. W prawie przedklasycznym pod *patria potestas* wchodziło przez
- confarreatio*.
 - urodzenie w *iustum matrimonium*.
 - legitimatío*.
12. *Usufructuarius* może:
- przenieść swoje prawo na inną osobę.
 - udostępnić innej osobie wykonywanie swego prawa.
 - zapisać swoje prawo w testamencie.
13. Niewolnika wedle *ius civile* można było wyzwolić
- per aes et libram*.
 - przez wpis na listę obywateli.
 - przez zapis w testamencie.
14. Przetrzymanywaną przez inną osobę żonę *in manu* mąż mógł odzyskać za pomocą
- actio rei uxoriae*.
 - postępowania publiczno-karnego.
 - rei vindicatio*.
15. Zdolność prawna zależała od
- wieku i stanu umysłowego.
 - stanu umysłowego i płci.
 - płci i pozycji w rodzinie.
16. Służebność gruntową można było ustanowić
- na okresowym zbiorniku wodnym.
 - za pomocą czynności *per aes et libram*.
 - dla konkretnej osoby.
17. *Ius edicendi* miał
- princeps.
 - namiestnik prowicji.
 - pretor.
18. Zgoda *pater familias* na małżeństwo syna pod władzą
- jest konieczną przesłanką zawarcia małżeństwa.
 - wywołuje skutek w postaci zaistnienia małżnstwa także wbrew woli syna.
 - może być odwołana w każdym czasie, także wbrew woli syna, ze skutkiem rozwodu.
19. Źródłami prawa rzymskiego w okresie przedklasycznym były
- leges rogatae*.
 - plebiscita*.
 - senatus consulta*.

20. Niewola wywodziła się z
- a) *ius gentium*.
 - b) *ius naturale*
 - c) *ius civile*.

CZĘŚĆ III

Rozwiąż kasus. **Maksymalna liczba punktów**, które można uzyskać **za prawidłową, wyczerpującą** odpowiedź zaznaczona jest w nawiasie po poleceniu.

21. Syn Semproniusa, Quintus, otrzymał 1000 sesterców. Ojciec dając pieniądze polecił synowi założyć sklep, w którym Quintus będzie sprzedawał wino. Do sklepu przyszedł niewolnik Decimusa Eros. Chcąc oszukać Quintusa zapłacił mniej niż to było ustalone. Quintus się zdenewował i zabił niewolnika. Czy i jaką skargę ma Decimus do Semproniusa? Uzasadnij odpowiedź. [5]

.....

.....

.....

.....

22. W II w. n. e. Iulius, mający pod *patria potestas* wnuczkę Iulię, pragnie wydać ją za mąż za Marcusa. Mimo protestów Iulii uzgadnia z Marcusem, że zostanie ona jego żoną. Marcus zabiera Iulię i przewozi ją wraz z jej rzeczami do swego domu. Czy Iulia jest żoną Marcusa? Uzasadnij odpowiedź. [5]

.....

.....

.....

.....

23. W 128 r. n.e. Publius posłał do Quintusa swojego uzbrojonego niewolnika, żeby odzyskać zabraną mu dzień wcześniej krowę. Quintus ugiął się i oddał zwierzę. Czy przysługuje mu jakaś ochrona prawna? Co w tej sytuacji może zrobić Publius? Odpowiedź uzasadnij. [5]

.....

.....

.....

.....

24. Proszę przedstawić stan faktyczny uzasadniający wniesienie *actio quod iussu* [5]

.....

.....

.....

.....

25. Ośmioletni Titus bez zgody tutora zawarł z Marcusem umowę sprzedaży niewolnika, a następnie przekazał niewolnika Marcusowi za pomocą mancytacji. Czy Marcus jest właścicielem niewolnika? Uzasadnij odpowiedź. [6]

.....

.....

.....

.....

26. Niewolnik wyposażony w *peculium* sprzedał i wydał osła należącego do tego *peculium*. Czy mógł to zrobić? Jakie prawo uzyskuje nabywca zwierzęcia. Odpowiedź uzasadnij. {4}

.....

.....

.....

.....

27. W I wieku n.e. Lucius pożyczył od Spuriusa 300 sesterców dając mu w *pignus* dwie niewolnice. Lucius był już wcześniej winien Spuriusowi 200 sesterców. Czy po zwrocie 300 sesterców Spurius musi wydać przedmiot zastawu? Uzasadnij odpowiedź. {5}

.....

.....

.....

.....

28. Określ stopień pokrewieństwa, jaki łączyłyby Twoją wnuczkę {3}

- a) z Twoim bratem.
- b) z wnukiem Twej siostry.
- c) z Twoim ojcem.

29. Określ, jaki rodzaj *accidentalium negotii* zawarto w przykładzie. {3x2}

a) Czy przyrzekasz wydać mi tę piękną niewolnicę, gdy skończy 21 rok życia? Przyrzekam.

☐ warunek	☐ termin	
☐ zawieszający	☐ rozwiązujący	
☐ potestatywny	☐ kazualny	☐ mieszany

b) W testamencie: Ustanawiam *habilitatio* na rzecz mojej żony Fabii, o ile nie wyjdzie powtórnie za mąż.

☐ warunek	☐ termin	
☐ zawieszający	☐ rozwiązujący	
☐ potestatywny	☐ kazualny	☐ mieszany

c) Czy przyrzekasz darować mi dług, gdy mój emancypowany syn się ożeni? Przyrzekam.

☐ warunek	☐ termin	
☐ zawieszający	☐ rozwiązujący	
☐ potestatywny	☐ kazualny	☐ mieszany

30. Żyjący w III w. p.n.e. Quintus ma dwóch synów Publiusa i Cneiusa, ale cały majątek chce zostawić swej przyjaciółce Clodii. Pierwszy syn powinien otrzymać dom należący do Clodii, zaś drugi 15.000 sestercji. Quintus pragnie ponadto wyzwolić dwóch swoich niewolników, Erosa i Epaphroditesa. Proszę napisać projekt testamentu {6}

.....

.....

.....

.....